

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie ze skargi A. G. o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego
z dnia 23 września 2010 r., wydanym w sprawie
z powództwa B.Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w W.
przeciwko A. o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 lutego 2016 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 8 października 2015 r.

**uchyla zaskarżone postanowienie w części odrzucającej
skargę o wznowienie postępowania.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 października 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę A. G. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 23 września 2010 r., jako nie opartą na ustawowej podstawie wznowienia. Wskazał, że okoliczności podniesione przez skarżącą nie uzasadniają wznowienia postępowania, albowiem wobec prawomocnego rozstrzygnięcia, że przedmiotem umowy było świadczenie usług, bez znaczenia pozostaje powoływana przez skarżącą okoliczność, czy prezes zarządu powodowej spółki posiadał licencję pośrednika w obrocie nieruchomościami.

W zażaleniu na to postanowienie skarżąca wniosła o jego uchylenie, zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., art. 403 § 2 w zw. z art. 410 § 1 k.p.c., art. 412 § 1 w zw. z art. 410 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 w zw. z art. 361 i art. 227 k.p.c. Podniosła także, że postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie jest błędne, albowiem Sąd Apelacyjny w istocie dokonał merytorycznej oceny podstaw skargi, co na etapie badania dopuszczalności skargi jest nieuzasadnione.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie. Argumentacja podniesiona przez skarżącą jest trafna, mimo że ocena, czy skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia nie ogranicza się do badania, czy okoliczności wskazane przez skarżącego podpadają pod wskazaną podstawę wznowienia, lecz obejmuje także badanie, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje (por. m.in.: postanowienie SN z dnia 23 października 2013 r., IV CZ 66/13, niepubl.). Skarżąca jako podstawę wznowienia wskazała art. 403 § 2 k.p.c.

Nowe okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które mogą mieć wpływ na wynik sprawy, to takie fakty, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu prawomocnie zakończonym. „Wykrycie”, o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c., odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nieujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanymi stronie i dla niej niedostępnymi. Nie odnosi się więc do okoliczności i dowodów wcześniej istniejących, a tylko niedostrzeżonych przez stronę (por. postanowienie SN z 15 maja 1968 r., I Co 1/68, OSNCP 1969 nr 2, poz. 36, postanowienie SN

z 17 stycznia 2001 r., IV CKN 1515/00, niepubl., postanowienie SN z 19 stycznia 2006 r., IV CZ 143/05, niepubl.). Nie dotyczy również takich okoliczności, które strona mogła powołać w prawomocnie zakończonym postępowaniu, mając ku temu obiektywnie istniejącą możliwość.

Powołana przez skarżącą okoliczność, że B. K. nie posiadał licencji pośrednika w obrocie nieruchomościami, co w konsekwencji - w jej ocenie - spowodowało nieważność umowy z nim zawartej, została zgodnie z twierdzeniem skarżącej ujawniona po zakończeniu postępowania w sprawie.

W zażaleniu zasadnie podniesiono, że Sąd Apelacyjny nie stwierdził, aby ta okoliczność powoływana przez skarżącą nie stanowiła podstawy restytucyjnej skargi o wznowienie postępowania, objętej treścią art. 403 § 2 k.p.c., zaś odrzucenie skargi może nastąpić wyłącznie z przyczyn wskazanych w art. 410 § 1 k.p.c., które nie obejmują merytorycznej zasadności skargi. Sąd Apelacyjny dokonał faktycznie takiej oceny stwierdzając, że dla oceny ważności umowy zawartej przez B. K. i T. G. nie miało znaczenia ustalenie, czy B. K. posiadał licencję pośrednika w obrocie nieruchomościami. Taki charakter miało również rozważanie, jaki rodzaj umowy stanowił podstawę stosunku zobowiązaniowego i czy ta ocena sprzeciwiała się możliwości jej skutecznego kwestionowania przez skarżącą. Tego rodzaju rozważania wykraczały poza ramy postępowania związanego z oceną, czy istnieje podstawa wznowienia postępowania.

Z tych względów zażalenie było uzasadnione i zaskarżone nim postanowienie w części odrzucającej skargę o wznowienie postępowania podlegało uchyleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.